

МІСЦЕ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Анотація. Визначено місце економічної експертизи у сфері економічних відносин та виділено види експертиз за призначенням.

Аннотация. Определено место экономической экспертизы в сфере экономических отношений и выделено виды экспертиз в зависимости от назначения.

Annotation. In the article the place of economic examination in the field of economic relations has been determined, and the types of examinations depending on setting are selected.

Ключові слова: безпека, економічні відносини, експертиза, інститут, контроль.

Економічна безпека держави залежить від злагодженого функціонування суспільно-економічних інститутів. Ринкова економіка висуває нові вимоги до інституціональної складової, а саме посилення контролю як з боку держави, так і інших господарських суб'єктів. Забезпечити належний рівень державного контролю на сучасному етапі розвитку економіки України можна за рахунок створення інституту економічної експертизи. Однією з інституціональних складових є суспільна потреба в експертизі, яка має бути усвідомленою.

Метою даної роботи є визначення ролі та місця економічної експертизи у сфері економічних відносин задля аналізу суспільної потреби в економічній експертизі.

Сутність економічної експертизи полягає в дослідженні фінансової, податкової, кредитної діяльності підприємств і виявленні факторів, які, з одного боку, можуть сприяти скоєнню зловживань та приховуванню їх наслідків, а з іншого – виступати у формі невикористаних можливостей [1]. Метою проведення економічної експертизи є дослідження реального економічного становища досліджуваного підприємства, організації тощо. На відміну від судово-економічної експертизи, предметом дослідження якої є господарські операції, які перевіряються контролюючими та правоохоронними органами [2], предметом дослідження економічної експертизи можуть бути не окремі операції, а окремі види діяльності досліджуваного суб'єкта або вся його діяльність взагалі. Звісно, методи проведення експертизи та об'єкти дослідження як економічної експертизи, так і судово-економічної експертизи є спільними.

Аналіз поняття "експертизи" взагалі та "економічної експертизи" зокрема, дозволяє визначити місце економічної експертизи у сфері економічних відносин (рисунок).

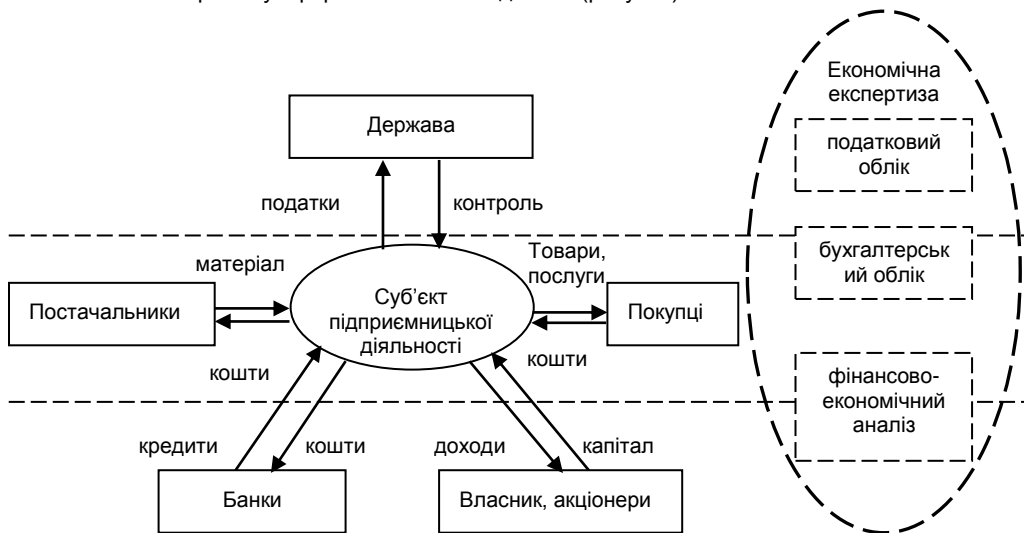

Рис. Місце економічної експертизи у сфері економічних відносин

Визначивши місце економічної експертизи у сфері економічних відносин, можна виділити види економічних експертиз за призначенням, тобто: бухгалтерську, податкову та фінансово-економічну.

Завданнями бухгалтерської експертизи є:

- визначення повноти та достовірності відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку;
- перевірка наявності матеріальних цінностей та грошових коштів;
- установлення обґрунтованості списання матеріальних цінностей;
- визначення обсягів втрат у разі виявлення нестачі, крадіжки тощо;

Завданнями податкової експертизи є:

- визначення повноти та достовірності відображення господарських операцій в податковому обліку;
- установлення відповідності ведення податкового обліку законодавству України;
- визначення правильності та повноти обчислення і сплати податкових зобов'язань тощо.

Завданнями фінансово-економічної експертизи є:

- аналіз фінансової діяльності підприємства;
- аналіз фінансової стійкості підприємства;
- оцінка вартості активів підприємства або оцінка бізнесу тощо.

Таким чином, визначення місця і ролі економічної експертизи у сфері економічних відносин дозволяє зробити висновок, що економічна експертиза може бути використана для дослідження повноти та достовірності будь-яких господарських операцій. Функціонування інституту економічної експертизи дозволить ефективно та швидко досягти бажаних результатів з питань національної безпеки в економічній сфері.

Література: 1. Світлоока В. Ф. Місце і роль економічної експертизи в сфері державного контролю економічної діяльності [Електронний ресурс] / В. Ф. Світлоока // Ефективна економіка. – 2011. – № 12. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua>. 2. Понікаров В. Д. Судово-економічна експертиза / В. Д. Понікаров. – Х. : Еспада, 2008. – 272 с.